

บทที่ ๒

ตลาดหลักทรัพย์

ความหมาย

ตลาดหลักทรัพย์มีความหมายเช่นเดียวกันกับตลาดสินค้าทางด้านเศรษฐศาสตร์ นั่นคือเป็นแหล่งที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกัน ดังนั้นการติดต่อซื้อขายหลักทรัพย์ (หุ้น) ของผู้ลงทุน โดยผ่านธนาคารพาณิชย์ การซื้อพันธบัตรรัฐบาลโดยผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย การติดต่อซื้อหรือขายหลักทรัพย์จากผู้ค้าหุ้น (Dealer) หรือการซื้อขายหุ้นโดยผ่านนายหน้า (Broker) ซึ่งเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือแม้แต่การซื้อขายหลักทรัพย์ระหว่างบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่ง เป็นการส่วนตัว โดยไม่ผ่านนายหน้าหรือตัวแทนใด ๆ เลยก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์

โดยปกติตลาดหลักทรัพย์สามารถแบ่งเป็นส่วนใหญ่ ๆ ได้ ๒ ส่วน ตามลักษณะการซื้อขาย^๑ คือ การซื้อขายโดยผ่านตลาดหุ้นหรือสถานปรัวรรตหุ้น (Organized Securities Exchange) และการซื้อขายนอกตลาดหุ้น (Over - the counter market) การซื้อขายโดยผ่านตลาดหุ้นสำหรับประเทศไทย คือการซื้อขายโดยผ่านนายหน้าซึ่งเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การซื้อขายในตลาดนี้จะต้องทำโดยการประมูลในสถานที่ ๆ ได้กำหนดไว้ และวิธีการจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ เพื่อผู้ซื้อและผู้ขายจะได้รับราคาที่เป็นธรรม ส่วนการซื้อขายนอกตลาดหุ้นนั้นเป็นการซื้อขายตามความพึงพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายที่ได้ตกลงกัน

^๑ มาโนช พรพิบูลย์ "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการลงทุนในหลักทรัพย์"

ตลาดหลักทรัพย์ เป็นแหล่งระดมทุนในการพัฒนาประเทศ

โดยปกติบรรดาผู้มีรายได้นั้นจะมีเงินออมกันทุกคน เงินออมนั้นมีมากน้อยต่างกัน แต่เงินออมนั้นเมื่อไม่นำออกมาใช้ ไม่ได้นำออกมาลงทุน ก็จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ใด ดังนั้นการที่จะก่อให้เกิดการลงทุนได้ ก็จำเป็นจะต้องมีตัวกลางที่จะประสานระหว่างผู้มีเงินออมกับผู้ลงทุนในปัจจุบัน การแปลงสภาพเงินออมเป็นเงินทุนสามารถกระทำได้ ๓ วิธีคือ

๑. ผู้ลงทุนต้องออมทรัพย์ให้มีปริมาณเพียงพอที่จะนำไปลงทุน ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาอันนานทำให้พลาดโอกาสที่ดีไป และนอกจากนั้นอาจทำให้เกิดความล่าช้าในด้านผลผลิตซึ่งส่งผลสะท้อนต่อไปยังระบบเศรษฐกิจ

๒. การให้กู้ยืมโดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน นั่นคือการที่ผู้ลงทุนไปกู้ยืมจากผู้มีเงินออมซึ่งผู้มีเงินออมจะต้องมีความกล้าเสี่ยงสูง ดังนั้นผู้มีเงินออมจึงจำเป็นต้องคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าสถาบันการเงิน

๓. การมีสถาบันการเงินซึ่งเป็นแหล่งที่มีสิ่งจูงใจให้ผู้มีเงินออมทั้งหลายนำเงินออมนั้นมาฝากไว้ที่สถาบันการเงิน ซึ่งเปรียบเสมือนว่าสถาบันการเงินเป็นที่ระดมเงินจากผู้มีเงินออม สถาบันการเงินจะนำเงินออมเหล่านั้นมาให้กับผู้ลงทุนอีกต่อหนึ่ง สถาบันต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ตลาดหลักทรัพย์ ฯลฯ

ประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นมาแล้วยอมรับว่า การแปลงสภาพเงินออมเป็นเงินลงทุนช่วยในการพัฒนาได้มาก กล่าวคือในระยะเริ่มแรกของการพัฒนาอุตสาหกรรมและการพัฒนาการค้า ปัญหาที่ต้องเผชิญคือปัญหาทางการเงิน เพราะขาดแคลนสถาบันทางการเงินที่จะเป็นผู้ช่วยระดมเงินออมมาให้ผู้ลงทุน ยิ่งถ้าจะลงทุนในโครงการใหญ่ ๆ ด้วยแล้ว ยิ่งหาเงินลงทุนลำบาก จึงมักจะหาทางออกโดยกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ นอกจากนี้สถาบันการเงินไม่สามารถระดมทุนมาให้เพียงพอ กับความต้องการ ในการสร้างหรือขยายโรงงานเพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นแล้ว ก็จะทำให้ประเทศประสบปัญหาและไม่สามารถพัฒนาไปได้ถึงที่กาทุกองไว้ ดังนั้นรัฐบาลที่ฉลาดในประเทศต่าง ๆ จึงพยายามหาทางร่วมมือกับเอกชนในการสร้างสถาบันการเงินที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพในการระดมเงินออม การสร้างตลาดหลักทรัพย์ก็เป็นวิธีที่นำเงินออมไปลงทุนในสิ่งที่เหมาะสมกับความต้องการ

ของประชาชนผู้ซื้อและทำให้บรรดาบริษัทต่าง ๆ สามารถขยายกิจการได้โดยไม่ต้องกู้ยืมเงินจากที่ใด

ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดของผู้บริหารกิจการต่าง ๆ จากการดำเนินกิจการในหมู่เครือญาติกลายเป็นบริษัทมหาชน โดยให้ประชาชนทั้งหลายได้มีส่วนถือหุ้น ดังนั้นประชาชนที่มีเงินออมทั้งหลายสามารถแลกเปลี่ยนเงินออมเหล่านั้นเป็นใบหุ้นของบริษัทต่าง ๆ และบริษัทต่าง ๆ ก็ให้นำเงินออมเหล่านั้นไปขยายกิจการให้กว้างขวางขึ้น เมื่อบริษัทขยายกิจการก็หมายถึงต้องมีการซื้อหาอุปกรณ์ต่าง ๆ มากขึ้น ต้องจ้างคนงานมากขึ้น ผลผลิตก็มีมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าตลาดหลักทรัพย์มีส่วนช่วยระดมเงินออมจากประชาชน เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างสำคัญ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย^๑

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ก่อตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อช่วยพัฒนาตลาดทุนภายในประเทศ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งเสริมให้มีตลาดทุนที่เป็นระเบียบ และเพื่อให้มีการเคลื่อนไหวของเงินทุนเป็นไปอย่างสะดวกและกว้างขวาง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เริ่มเปิดให้ซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๘ ณ ชั้น ๔ อาคารศูนย์การค้าสยาม ปทุมวัน

ก่อนที่จะได้มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้นประเทศไทยเคยดำเนินงานทางด้านนี้มาแล้ว โดยกลุ่มอุตสาหกรรมเอกชนได้ร่วมกันจัดตั้งกิจการขึ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งจัดตั้งในรูปห้างหุ้นส่วนจำกัด และได้เปลี่ยนเป็นบริษัทจำกัดในปีถัดมา โดยใช้ชื่อว่าบริษัทตลาดหุ้นกรุงเทพจำกัด (Bangkok Stock Exchange) อันเป็นตลาดหรือสถานปรัวรรตหุ้นที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย

นับตั้งแต่บริษัทตลาดหุ้นกรุงเทพจำกัดได้จัดตั้งขึ้นมา การซื้อขายหุ้นยังเป็นไปในวงแคบไม่กว้างขวางนัก ประชาชนให้ความสนใจน้อย ประกอบกับบริษัทมหาชนมีไม่มาก ผู้ซื้อและผู้ขายจึงมักจะทำการค้าต่อซื้อขายหุ้นกันเองโดยไม่ผ่านตลาดหุ้น เสียเป็นส่วนมาก จึงเป็นผลให้การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหุ้นกรุงเทพตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๖ มีมูลค่าเฉลี่ยไม่เกินปีละ

^๑ รวบรวมจากเอกสารทางวิชาการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ๒๕๒๑

๕๐ ล้านบาท คือมีมูลค่าการซื้อขายสูงสุดเท่ากับ ๑๖๐ ล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ และมีมูลค่าซื้อขายต่ำสุดเท่ากับ ๒๖ ล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหุ้นกรุงเทพกว่า ๔๐ เปอร์เซนต์ เป็นการซื้อขายหุ้นสามัญ มีหุ้นกู้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ธุรกิจการค้าหลักทรัพย์มีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ระยะหนึ่ง คือระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นระยะที่ราคาหุ้นอยู่ในระดับสูง จากนั้นราคาหุ้นเริ่มลดลงอย่างรวดเร็ว ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๑๔ ตลาดหุ้นซบเซาและราคาหุ้นตกต่ำมาก จนทำให้บริษัทเฮาส์แมน จำกัดและบริษัทสยาม เมริกันซีเคียวริตี้จำกัด ซึ่งเป็นนายหน้าและผู้ค้ารายใหญ่ ต้องเลิกกิจการไป กิจกรรมของตลาดหุ้นเหลือเพียงการซื้อขายหลักทรัพย์เล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น โดยเฉพาะในปี ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗ การซื้อขายในตลาดหุ้นเงียบเหงามากแทบจะไม่มีหลักทรัพย์ให้ซื้อขายกันเลย กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยจึงมีนโยบายที่จะยุบตลาดหุ้นกรุงเทพแล้วสร้างตลาดใหม่ขึ้นแทน หลังจากนั้นได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อปรับปรุงงาน ในตอนปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐบาลจึงเริ่มควบคุมการประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์โดยตรากฎหมายให้สถาบันทั้งหลายในตลาดเงินทุนเข้ามาอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของทางการ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๔ จากนั้นกระทรวงการคลังก็ได้ออกประกาศกำหนดรายละเอียดและเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และในที่สุดก็ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ ว่าด้วยการจัดตั้งและการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ หน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์

หน้าที่ประการแรกของตลาดหลักทรัพย์ที่นับว่าสำคัญที่สุดคือ ทำให้หลักทรัพย์สามารถซื้อหรือขายกันได้อย่างสะดวกและตลอดเวลา คือทั้งทางด้านผู้ซื้อและผู้ขาย เมื่อต้องการซื้อหรือขายหุ้นจะสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว โดยที่ราคาซื้อขายจะไม่ต่างจากราคาที่ได้มีการซื้อขายกันครั้งสุดท้ายมากนัก เมื่อเป็นเช่นนี้การมีตลาดหลักทรัพย์จะช่วยให้หลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนถืออยู่มีสภาพคล่อง คือถ้าต้องการจะเปลี่ยนเป็นเงินสดเมื่อไรก็สามารถจะทำได้โดยง่าย ดังนั้นการมีตลาดหลักทรัพย์จะมีผลให้หลักทรัพย์ชนิดต่าง ๆ มีสภาพคล่องมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะจูงใจให้ประชาชนหรือสถาบันที่มีเงินออมนิยมลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้การจัดหาทุนระยะยาวของธุรกิจโดยการออมหลักทรัพย์ใหม่จะทำให้

ได้ง่ายขึ้น ตลาดหลักทรัพย์จึงมีบทบาทสำคัญที่จะก่อให้เกิดการระดมทุนในภาคเอกชน

หน้าที่สำคัญประการที่สองของตลาดหลักทรัพย์ก็คือ กำหนดวิธีการและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับ การดำเนินงานให้เกิดความเป็นระเบียบและความยุติธรรม อันมีผลให้ราคาซื้อขายหุ้นที่กระทำผ่านตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกำหนดโดยคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายที่บริษัทสมาชิกได้รับเงินจากลูกค้า เป็นไปในราคาที่มีความยุติธรรม คือ เป็นราคาที่เกิดขึ้นจากอุปสงค์และอุปทาน นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์ยังเป็นแหล่งสำคัญให้ข่าวสารเกี่ยวกับราคาซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละวันที่มีการซื้อขาย ขณะเดียวกันจะให้ข่าวและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ลงทุน

การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลังจากที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ แล้ว ก็ได้มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเริ่มประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ ตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน ๒๕๑๘ เป็นต้นมา ประชาชนผู้ลงทุนทั่วไปที่สนใจได้ทำการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นหุ้นที่จดทะเบียนไว้กับตลาดหลักทรัพย์ ในการซื้อขายหุ้นนี้จะต้องกระทำโดยผ่านบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์

สมาชิกตลาดหลักทรัพย์

การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์นั้นจะต้องกระทำโดยผ่านบริษัทสมาชิกซึ่งในปัจจุบันมี ๓๐ ราย และมีคุณสมบัติดังนี้

๑. เป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ตามประกาศของกระทรวงการคลัง

๒. มีฐานะการเงินมั่นคงและ

๒.๑ ไม่มียอดขาดทุนสะสมในบัญชีเกินกว่าร้อยละ ๓๐ ของเงินกองทุน

๒.๒ มีอัตราส่วนระหว่างหนี้สินกับส่วนของผู้ถือหุ้นไม่สูงกว่าอัตราที่กำหนดคือ

๕๐ : ๑ สำหรับบริษัทเงินทุน ๑๐ : ๑ สำหรับบริษัทหลักทรัพย์

๓. มีสมรรถภาพในการบริหารงานและมีความพร้อม เช่นมีฝ่ายจัดการที่มีประสิทธิภาพ หรือในกรณีที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ควบคู่กับธุรกิจอื่น ก็ควรมีแผนงานที่เกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์แยกต่างหากโดยเฉพาะ

๔. ผู้บริหารงานมีประสบการณ์ในธุรกิจหลักทรัพย์พอสมควร

๕. ไม่มีความสัมพันธ์ทางการเงินหรือการบริหารกับธนาคารพาณิชย์หรือกลุ่มธุรกิจกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดมาก จนอาจจะสามารถครอบงำการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ได้

หลักทรัพย์ที่จะทำการซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลักทรัพย์ที่จะทำการซื้อขายกันได้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น จะกระทำได้เฉพาะหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตเท่านั้น ดังนั้นหลักทรัพย์เหล่านี้จึงต้องมีคุณสมบัติพิเศษตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด โดยมีรายละเอียดดังนี้

หลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาต^๑

หลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต คือ หลักทรัพย์ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แล้วได้แก่

๑. หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นหรือใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นเป็นผล ชนิดระบุชื่อผู้ถือของบริษัทยจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาต

๒. หุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นกู้ หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นกู้ของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาต ทั้งนี้โดย

๒.๑ การออกหุ้นกุนั้นต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านบาท

๒.๒ มูลค่าหุ้นกู้ต้องไม่ต่ำกว่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท หรือต้องไม่ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด

๒.๓ มีผู้ถือหุ้นไม่ต่ำกว่า ๒๕ ราย

๒.๔ กำหนดไถ่คืนเงินต้นไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับแต่วันที่ได้รับ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

^๑ ประกาศกระทรวงการคลัง, มาตรการที่ ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗

หรือหลักทรัพย์รับอนุญาต

๓. พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หรือพันธบัตรที่ออกโดยองค์การรัฐบาล รัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ซึ่งกระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย
๔. เป็นตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการลงทุน

บริษัทจดทะเบียน

บริษัทจำกัดที่จะยื่นขอได้รับหลักทรัพย์ของบริษัท เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑. มีทุนจดทะเบียนสำหรับหุ้นสามัญและชำระเต็มมูลค่าแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท
หุ้นสามัญทุกหุ้นจะต้องระบุชื่อผู้ถือ และมีมูลค่าตามราคาที่เราไว้หุ้นละ ๑๐๐ บาท โดยมีจำนวนผู้ถือหุ้นไม่ต่ำกว่า ๒๕๐ ราย ผู้ถือหุ้นแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่ต่ำกว่า ๕ ใน ๑,๐๐๐ ของทุนซึ่งชำระแล้วทั้งหมด และผู้ถือหุ้นเหล่านี้ต้องถือหุ้นรวมกันอยู่เป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ของทุนซึ่งชำระแล้ว
๒. ลักษณะของการประกอบกิจการ จะต้องเป็นธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
๓. เป็นกิจการที่ดำเนินงานมาแล้วและมีกำไรจากการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาติดต่อกันอย่างน้อย ๒ ปี
๔. การโอนเปลี่ยนมือผู้ถือหุ้นกระทำได้โดยสะดวก

บริษัทรับอนุญาต

บริษัทจำกัดที่จะยื่นขอได้รับหลักทรัพย์ของบริษัท เป็นหลักทรัพย์รับอนุญาต ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑. มีทุนจดทะเบียนสำหรับหุ้นสามัญและชำระเต็มมูลค่าแล้วไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านบาท หุ้นสามัญทุกหุ้นจะต้องระบุชื่อผู้ถือ และมีมูลค่าตามราคาที่เราไว้หุ้นละ ๑๐๐ บาท โดยมีจำนวนผู้ถือหุ้นไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ราย ผู้ถือหุ้นแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่ต่ำกว่า ๕ ใน ๑๐๐๐ ของทุนซึ่งชำระแล้วทั้งหมด และเมื่อรวมกันแล้วต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของทุนซึ่งชำระแล้ว

๒. ลักษณะของการประกอบการ จะต้อง เป็นธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อ เศรษฐกิจและ สังคมของประเทศ

๓. การโอนเปลี่ยนมือผู้ถือหุ้นกระทำได้โดยสะดวก

การยื่นขอ ให้รับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์รับอนุญาต กำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำไว้ ๕ ล้านบาท มีจำนวนผู้ถือหุ้นเพียง ๑๐๐ ราย และไม่ได้กำหนดว่าจะต้องมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ติดต่อกันมา ๒ ปี ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่และมีแนวโน้มว่าจะประสบผลสำเร็จในอนาคต มีโอกาสนำหุ้นของตนมาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ด้วย

กลวิธีในการลงทุนในหลักทรัพย์

ในการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และระเบียบวิธีการปฏิบัติที่กำหนดขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเป็นไปตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งมีสาระสำคัญและรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้

๑. สถานที่ซื้อขายและเวลาทำการซื้อขาย การซื้อและขายหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาต กระทำกัน ณ ห้องค้าหลักทรัพย์ซึ่งตั้งบนชั้น ๔ อาคารศูนย์การค้าสยาม ถนน พระราม ๑ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยทำการซื้อขายหลักทรัพย์ประจำทุกวันระหว่างเวลา ๑๐.๓๐ น. - ๑๒.๓๐ น. เว้นวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดทำการตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

๒. บริษัทสมาชิกหรือบริษัทนายหน้า (Broker) ในการซื้อขายหลักทรัพย์จะต้องผ่าน บริษัทสมาชิกหรือบริษัทนายหน้าและตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น บริษัท นายหน้าจะเรียกร้องให้ผู้ลงทุน เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับบริษัทเป็นจำนวน ๓๐% ของจำนวนเงินที่ต้องการจะลงทุนในหุ้น เงินลงทุน ๓๐% นี้เรียกว่าเงินประกันซื้อขายหุ้น (Margin) ตามปกติบริษัท นายหน้าจะขอให้เปิดบัญชีเงินฝากไว้ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท หรือบางครั้งอาจจะซื้อด้วยเงินสด ได้เช่นเดียวกัน และถ้าหากต้องการจะขายหุ้นก็จำเป็นจะต้องนำใบหุ้นไปแสดงกับบริษัทนายหน้า การที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้ทำการซื้อขายหุ้นโดยผ่านบริษัทนายหน้าก็ เพราะว่า

การซื้อขายหุ้นนั้นเป็นการประมูลราคาอย่างหนึ่ง ถ้าให้ผู้ลงทุนเป็นจำนวนมากมาประมูลราคาตกลงกันเองคงทำให้เกิดความยุ่งยากมาก และในการซื้อขายจะต้องมีแบบฟอร์มที่จะต้องกรอกและรายงานกับตลาดหลักทรัพย์

๓. วิธีการซื้อขาย ในการซื้อขายหุ้นจะต้องกระทำโดยผ่านบริษัทนายหน้า และหลังจากที่บริษัทนายหน้าได้รับคำสั่งแล้วก็จะให้เจ้าหน้าที่ในห้องค้าหลักทรัพย์จัดการให้เป็นไปตามสั่งโดยจะดูราคาที่ยื่นอยู่บนกระดานของหุ้นที่ต้องการจะซื้อหรือขายว่าตรงตามคำสั่งที่ได้รับหรือไม่

๓.๑ วิธีการซื้อขายโดยปกติ

003509

บนกระดานในห้องค้าหลักทรัพย์จะมีชื่อบริษัท (หลักทรัพย์) ติดอยู่ และในตารางของแต่ละบริษัทจะแบ่งเป็นช่อง ซึ่งตามช่องต่าง ๆ นี้จะแสดงความหมายที่ต่างกันไปคือ (ดูตามรูปที่ ๓

ก. หน่วยการซื้อขาย ซึ่งเป็นเครื่องหมายกำหนดว่าจะซื้อหรือขายหุ้นได้อย่างต่ำเท่ากับจำนวนเท่าไรและไม่เกิน ๒๐ เท่าของหน่วยของการซื้อขายนี้ ถ้าต้องการจะซื้อขายมากกว่านั้น จะต้องรอให้บริษัทสมาชิกอื่นที่ขึ้นหมายเลขจองอยู่ได้มีโอกาสซื้อขายครบตามต้องการเสียก่อน

ข. ช่วงราคาของหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์จะเป็นผู้กำหนดช่วงราคาที่จะขึ้นลงได้ของแต่ละหลักทรัพย์ โดยกำหนดว่าบริษัทหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าต่อหุ้น ๒๐๐ - ๔๙๙ บาท จะมีช่วงราคาขึ้นลงได้ ๒ บาท หลักทรัพย์ที่มีมูลค่าต่อหุ้น ๖๐๐ - ๙๙๙ บาท จะมีราคาขึ้นลงได้ ๖ บาท หลักทรัพย์ที่มีมูลค่าต่อหุ้น ๑๐๐๐ - ๑๙๙๙ บาท จะมีราคาขึ้นลงได้ ๑๐ บาท และหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าต่อหุ้น ๒๐๐๐ บาทขึ้นไปจะมีราคาขึ้นลงได้ ๒๐ บาท เป็นต้น

เหตุผลประการหนึ่งที่กำหนดว่า การซื้อขายบนกระดานจะต้องมีช่วงราคาเพราะตามข้อบังคับได้กำหนดไว้ว่า ในการเสนอราคาเปิดในคราวแรกของวันใหม่จะเกินกำหนดของช่วงราคาไม่ได้ กล่าวคือ การเสนอราคาซื้อในวันใหม่จะต้องไม่ต่ำกว่า ๔ ช่วงของราคาซื้อครั้งสุดท้าย หรือราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้าย ส่วนการเสนอขายในการเปิดทำการวันใหม่จะต้องไม่เกิน ๔ ช่วงของราคาซื้อขายครั้งสุดท้าย หรือราคาเสนอขายที่ต่ำสุดครั้งหลังสุด

ค. ราคาเสนอซื้อ เมื่อบริษัทนายหน้าได้รับคำสั่งจากลูกค้าให้ซื้อหุ้นของบริษัท
ใด นายหน้าจะมาแสดงราคาไว้บนกระดานในช่องแรกและช่องที่สองของตารางพร้อมทั้งลงหมายเลข

รูปที่ ๑

บริษัท ก.		๑๐๐
		๒
		๒๐๐
๓	๕	
๗	๘	
๙	๑๓	

ประจำบริษัทไว้ขาย เช่นในที่นี้บริษัทสมาชิกหมายเลข ๓, ๗, ๙
ได้รับคำสั่งให้ซื้อหุ้นบริษัท ก. ในราคา ๒๐๐ บาท ช่องถัดมาคือ
บริษัทสมาชิกหมายเลข ๕, ๘, ๑๓ ได้รับคำสั่งให้ซื้อหุ้นบริษัท ก.
ในราคาต่ำกว่า ๑ ช่องราคาคือ ๑๘๘ บาท

ง. ราคาเสนอขาย เมื่อบริษัทนายหน้าได้รับคำสั่งจากลูกค้าให้ขายหุ้นของ
บริษัทใด นายหน้าจะมาแสดงราคาไว้บนกระดานในช่องที่สาม
และที่สี่ของตารางพร้อมทั้งเลขประจำบริษัทไว้ด้วย เช่น ในที่นี้
สมาชิกหมายเลข ๑๔, ๒๓, ๒๗ ได้รับคำสั่งให้ขายหุ้นบริษัท ก.
ในราคา ๒๐๕ บาท ช่องถัดมาคือสมาชิกหมายเลข ๑๔, ๒, ๑
ขายหุ้นของบริษัท ก. ในราคาสูงกว่า ๑ ช่องราคาคือ ๒๐๔ บาท

รูปที่ ๒

บริษัท ก.		๑๐๐
		๒
		๒๐๒
	๑๔	๑๔
	๒๓	๒
	๒๗	๑

การที่บริษัทนายหน้าเสนอราคาไว้บนกระดานนี้เป็นการประมูลราคากัน ดังนี้
คือในการเสนอซื้อหรือเสนอขาย ผู้ที่ต้องการเสนอราคาสูงหรือต่ำกว่าราคารับรองก็สามารถจะ
เปลี่ยนราคาใหม่ได้โดยลงหมายเลขบริษัทของตัวในลำดับแรก แต่การเปลี่ยนแปลงราคาจะต้อง
เป็นไปตามกฎเกณฑ์ตลาดหลักทรัพย์ได้วางไว้ดังกล่าวข้างต้น

จ. การตกลงซื้อขาย เมื่อราคารับรองของบริษัทมีทั้งซื้อและขายแล้ว
ถ้ามีผู้ต้องการจะขายในราคาตามที่เสนออยู่บนกระดาน ตัวแทนของบริษัทนายหน้าจะตรงไปที่หมาย

เลข ๓ ก่อน และเคาะกระดานเป็นสัญญาณว่าจะขายให้บริษัทหน้าหมายเลข ๓ ซึ่งจะขึ้นไปตอบรับการขายนั้นว่าต้องการจะรับซื้อกี่หุ้น แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑ หน่วย ซึ่งในที่นี้คือ ๑๐๐ หุ้น เมื่อตกลงกันแล้วก็บันทึกการลงเอนแบบบันทึกการซื้อขายหลักทรัพย์ซึ่งระบุว่าใครขายกับใคร หุ้นของบริษัทใดเป็นจำนวนกี่หุ้น ในราคาหุ้นละเท่าไร และถ้าผู้ต้องการขาย ต้องการขายเป็นจำนวนมากกว่าที่บริษัทหมายเลข ๓ จะซื้อได้ ก็อาจจะเคาะต่อไปยังหมายเลข ๗ และ ๔ ตามลำดับ ส่วนในการซื้อหุ้นก็กระทำเช่นเดียวกันกับการขายนั้น คือถ้าผู้ต้องการจะซื้อก็ขึ้นไปเคาะซื้อยังหมายเลข ๑๕ ก่อน และถ้าต้องการซื้อมากกว่าที่หมายเลข ๑๕ มีขายก็เคาะต่อไปยังหมายเลข ๒๓, ๒๗ ตามลำดับ และถ้าต้องการซื้อ ในราคา ๒๐๔ ด้วยก็เคาะต่อไปยังหมายเลข ๑๔, ๒, ๑ ตามลำดับ

ฉ. การห้ามการซื้อขาย ในการทำการซื้อขายหุ้นบนกระดานนั้นถ้าราคาหุ้นนั้นสูงหรือต่ำลงเกินกว่า ๑๕% ของราคาปิดครั้งสุดท้าย ทางตลาดหลักทรัพย์จะทำการสั่งห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นเป็นการชั่วคราว (ประมาณ ๗ วัน) เพราะในกรณีที่เกิดขึ้นนี้อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทั่วไปที่สนใจในการลงทุนในหลักทรัพย์

รูปที่ ๓

	บริษัท ก.	๑๐๐	← หน่วยของการซื้อขาย
		๒	← ช่วงราคาของหลักทรัพย์
ราคาเสนอซื้อ	๒๐๐	๒๐๒	← ราคาเสนอขาย
ราคาตกลงซื้อ	๓	๕	← การตกลงขาย
	๕	๖	๑๕
	๕	๖	๒๓
	๕	๑๓	๒๗
			๑๔
			๒
			๑

ช. การซื้อขายบนกระดานหลักและกระดานพิเศษ การขึ้นราคาเสนอซื้อหรือราคาเสนอขายบนกระดานในห้องค้าหลักทรัพย์นั้น แยกเป็นสองประเภทดังนี้คือ

ช.๑ กระดานหลัก เป็นกระดานที่จัดไว้ในห้องค้าหลักทรัพย์สำหรับใช้ซื้อขายหลักทรัพย์ตามวิธีการปกติ และเป็นไปตามจำนวนหน่วยที่ทางตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดไว้

ข.๒ กระดานพิเศษ เป็นกระดานที่จัดไว้ในห้องค้าหลักทรัพย์ เช่นเดียวกัน สำหรับซื้อขายหลักทรัพย์หน่วยพิเศษหรือหน่วยย่อย หรือสำหรับซื้อขายหลักทรัพย์รายใหญ่

ข. หลักทรัพย์หน่วยพิเศษ หมายถึงหลักทรัพย์ที่จะมีการซื้อขายแต่ละครั้งเกินกว่าหน่วยปกติหรือไม่ตรงตามหน่วย อย่างเช่นหลักทรัพย์บริษัท ก. หนึ่งหน่วยมี ๑๐๐ หุ้น แต่ผู้ลงทุนต้องการจะซื้อหรือขายถึง ๑๑๐ หุ้น ซึ่งไม่ตรงกับหน่วยถือว่าเป็นหน่วยพิเศษ หลักทรัพย์นี้จึงจะต้องขึ้นซื้อขายบนกระดานพิเศษ

ค. หลักทรัพย์หน่วยย่อย หมายถึงหลักทรัพย์ที่จะทำการซื้อขายแต่ละครั้งต่ำกว่าหน่วยปกติ ถึงแม้จะมีใบหุ้นเพียงใบเดียวหรือหลายใบก็ตาม รวมกันแล้วก็ยังต่ำกว่าหน่วยการซื้อขาย ฉะนั้นหน่วยย่อยจะต้องทำการซื้อขายกันบนกระดานพิเศษเช่นเดียวกัน

๓.๒ วิธีการซื้อขายแบบจับคู่ คือ การที่บริษัทนายหน้ามีลูกค้าที่ต้องการซื้อและลูกค้าที่ต้องการจะขายหลักทรัพย์ของบริษัทเดียวกันในราคาที่ใกล้เคียงกัน ทางบริษัทนายหน้าก็อาจทำการซื้อและขายให้กับลูกค้าโดยไม่ผ่านกระดาน แต่จะต้องบันทึกรายการนี้ลงในยอดรายการซื้อขายประจำวันด้วย

๓.๓ วิธีการซื้อขายรายใหญ่ เป็นวิธีการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นจำนวนมากไม่แบ่งขาย และจะต้องมีราคาสูงกว่าราคาในตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ คือสูงกว่าราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๔. การคิดค่านายหน้าจากลูกค้า บริษัทนายหน้าที่เป็นตัวแทนในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาต จำเป็นจะต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการจากการซื้อขายหลักทรัพย์ในแต่ละครั้ง ดังนี้คือ

ก. บริษัทนายหน้าจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการซื้อหุ้นจากลูกค้าในอัตรา ๐.๕% จากยอดซื้อ

ข. บริษัทนายหน้าจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขายหุ้นจากลูกค้าในอัตรา ๐.๓๕% จากยอดขาย

ค. ลูกค้าจะต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาลสองอย่างคือ ภาษีการค้าในอัตรา ๐.๑% ของ ยอดขาย และภาษีบำรุงท้องถิ่น ๐.๐๑% จากยอดขาย รวมเป็นเสียภาษี ๐.๑๑% จากยอดขาย